

O MILAGRE DE BEGONTE

O acontecido en Belén de Xudea, cando o novo Moisés, Xesús, fendeu en dúas a historia da humanidade do mesmo xeito que o primeiro Moisés fendera as augas do mar que se interpoñía entre a escravitude e a liberdade, foi e é motivo de inspiración para grandes artistas, que nos deixaron plasmados os seus sentimentos en lenzos, en esculturas, en fermosísimos poemas.

Cantos colaboraron e colaboran dun ou doutro xeito para que cada ano sexa posible unha nova edición do Belén de Begonte, así como cantos tiveron e teñen algo que ver cos seus inicios, coa súa permanencia ó longo dunha xa dilatada vida e coa súa constante renovación, non teiman por competir coas obras deses grandes artistas.

Conténtanse con estar ó mesmo nivel ca tantos e tantos autores anónimos populares de vilancicos e panxoliñas.

Danse por satisfeitos con que cada figura se mova en harmonía coas demais, de xeito que, conservando cada unha a súa peculiar identidade, resulte máis rica toda a comunidade que sobrevive ó impacto dunha progresiva degradación medioambiental nun pequeno val de medio trego de superficie, réplica diminuta doutros cen vales galegos.

Neste pequeno val, deslindado poos muros do centro cultural “Xosé Domínguez Guizán”, a tradición se fai cultura, unindo o que xa foi co que está sendo e co que aínda ha de ser.

Desta maneira, zoqueiros, cesteiros, ferreiros, matachíns, afiadores, muiñeiros, serradores, la-

vandeiras, fiadoras e alfareiros, necesario cada un para a colectividade e ó mesmo tempo necesitado cada un dos demais, son plástica expresión dun traballo conxunto de electricistas, canteiros de casas en miniatura, artífices de bonecos con almiña de xoguete e deseñadores de arcos de vella, de folerpas de neve, de estreliñas brincadeiras e de anxos mensaxeiros que traspasan e iluminan os ceos bretemosos.

Para a realización do Belén Electrónico de Begonte fixo falla abrir as cancelas á capacidade de soñar e poñerse a traballar con cabeza de adulto e con corazón de neno.

E para contemplalo con proveito tamén e preciso facelo con corazón de neno; pois do contrario non sería posible deixarse levar e entrar no máis esencial e primordial, o que foi principal motivación dos que o soñaron: o misterio de todo un Deus feito feble Neniño, nado da máis fermosa doncela, para achegarse ós máis febles deste mundo.

Pero, ó mesmo tempo, tamén fai falla cabeza de adulto para seguir recoñecendo a ese Neno en cada neniño que chora pedindo pan e quentura, en cada man insegura que implora axuda e seguridades. Do contrario, quedaríase en mero espectáculo unha obra que desde os seus inicios foi concibida como catequese que axude a revitalizar o espírito do Nadal, que é espírito de concordia, de solidariedade, de fraternidade, de paz e de fe.

A historia que cada ano se revive en Begonte comezou hai moitos séculos; pois desde sempre

Deus quixo ser Luz para o home, pero non faltou quen sementase escuridade e caeu a noite sobre do mundo e, coa noite, a tristura, os lóstregos e os medos a deuses inventados por homes, nos que a tiranía afogaba á tenrura. Mais Deus, por ser Pai, non podía deixar ó home, seu fillo e seu espe-llo, sumido nas tebras e na escuridade.

*E chegou por fin o día
en que se abriu o nubrado
i en forma de suave orballo
baixou o Xusto desexado.*

Hai un segredo para que cada ano acudan a Begonte milleiros de Persoas a contemplar o seu Belén, -que non por ser de Begonte deixa de ser universal-, é que alí, ó longo de todo un mes prodúcese un milagre que se repite con cada pase.

Ese milagre consiste en que parte das figuras móvese gracias á enerxía eléctrica; pero non se movería ningunha se non fose por obra e gracia doutra enerxía tan sutil: a enerxía producida pola sintonía dos corazóns dos visitantes en son de ben cos corazón dos que acollen con agarimo.

Esta enerxía tan sutil brota do manantial da Esperanza; pero, por favor, que esta revelación non desvirtúe un segredo compartido por cantos manteñen a ilusión e viven enxertados na utopía.